

הח"כים מהם הם חיים באתת?

המשך הדו"ח על הכנסותיהם האמיתיות ורכושם של כל 120 חברי הכנסת התשיעית

פיק טובי מרק"ח. טובי גילה אומץ-לב רב כשלא ניבהל מהתפרצויותיו ההיסטריות כמעט של יושב-ראש הכנסת יצחק שמיר כלפיו, בעת הדיון על הסכם השלום. והיה מוכן אף שיוציאו אותו מהשיבה, אולם לגבי תגובה על מקורותיו הכספיים והכנסותיו, גילה טובי בפני העולם הזה הרבה פחות אומץ-לב.

טובי אינו נוהג כשאר חברי מיפלתו ואינו מוסר את משכורתו למיפלגה ותמורת זאת מקבל ממנה צ'ק על הוצאותיו האישיות. "אני לוקח את המשכורת שלי לעצמי. זו המשכורת שלי ואני עובד בש"ב בילה. אני נותן למיפלגה תרומה כאשר אני רוצה, אבל לא מוכן לקבל מהמיפ"לגה תרומה". מקורות ברק"ח טוענים כי התרומה שהעניק טובי בפעם האחרונה לימיפלגה שלו היא כליכך ישנה וותיקה, עד שאפילו לא זוכרים את הסכום.

טובי מתגורר עם משפחתו בבית ישן אך יפהפה בוואדי ניסנס בחיפה, שאליו פלש בשנת 1948 ומאז הוא שלו. הוא שר לט שילטון ללא-מיצרים בסניף חיפה, שהוא אחד הסניפים החשובים של רק"ח, וכן בתקציב סניף זה.

טובי נהנה מהקופה המיפלגתית העשירייה של רק"ח. לרק"ח עסקים כספיים וכל-כליים מסועפים ביותר, תחת שמות שונים.

שמעון פרס
עשיר מהאח

חוק שתבטל את החלוקה בין שכירים לעצמאיים. היום מותר לחברי-כנסת להיות עצמאיים, עורך-דין או יועץ כלכלי, אבל אסור לו להיות שכיר — כלומר, אסור לו לעבוד במשרד עורכי-דין כשכיר, או להיות יועץ כלכלי בשכר לחברות.

בראש העומדים להציע את השינוי בחוק עומד ח"כ הליכוד יצחק ברמן, המורה ש"הוא איש עשיר ביותר (העולם הזה 2155) וכי ההבחנה הקיימת היום בחוק אינה פוגעת בו. ברמן התחיל כבר לעשות "לובי" בין חברי-הכנסת, למען יתמכו בהצעת החוק שלו והשיג תמיכה ניכרת מחברי הכנסת. אולם הוא עצמו מודה, כי הדרך לאישורה של הצעת החוק עדיין ארוכה ביותר.

בינתיים ממשיכים חברי-הכנסת לעסוק

כנסות

מועטים בלבד. רק אחד מהם, ח"כ הליכוד שמואל רכטמן, נשלח לכלא בגלל עבירות אלה, אולם בכל המיקרים, כולל המיקרה של רכטמן, לא נעשו העבירות בגלל חריגות סריכסוף, דווקא מבין חברי-הכנסת האמריקאים דים נמצאים העבריינים, בעוד שמעולם לא הועלו חשדות בנושא זה כנגד חברי-כנסת עני.

אולם למרות האמור, סכנה זו קיימת. בעוד שהחברייכנסת רבים טובלים בכסף, לפעמים בזכות העובדה שהם חברי-כנסת, ישנה שיכבה של ח"כים הנלחמים מדי חודש עם מנהל הבנק על אישור משיכת יתר, העלולים ליפול למלכודת בינושא זה.

חברייכנסת שאינם בעלי נכסים או הכנסות נוספות, אמרים: "לא ידענו, ידענו את הפרטים ואת העובדה שלחברייכנסת אחרים יש רכוש רב או הכנסות ממקורות אחרים, אבל לא ראינו את התמונה בכללה." חברייכנסת בעלי הממוץ, הם רובם ככולם בעלי תגובה אחידה: "אז מה יש? אם אני חברייכנסת אסור שיהיה לי כסף? אסור לי לעשות עסקים? מדוע לאחרים מותר להרוויח כסף בצד ולי לא?" עיקר הוויכוחים בכנסת הם סביב החלוקה בחוק בין שכירים לעצמאיים. נראה כי חלוקה זו, אינה משמעותית באופן מעשי, יש אמנם חברייכנסת המגבילים עצמם מלהיות שכירים, בגלל הוראות החוק, אולם חברייכנסת אחרים מוצאים לעצמם דרכים אחרות לקבל משכורת ולא לעבור על החוק.

עתה קמו חברייכנסת אחדים, מתוך אלה שהתמקצו שלהם מחייב אותם להיות שכירים, כמורים למשל, ועומדים להציע הצעת

מדיסקונטה

אשר ההון להם בא בעיקר מארצות שמעבר למסך הברזל. כלכלנים של רק"ח הצליחו להפוך עסקים אלה גם לכלכלי, והשולטים בכל הכספים הללו הם ראשי מיפלגה זו, ביניהם טובי.

לטובי, המנהל רמת חיים גבוהה ביותר לעומת שאר אנשי רק"ח, קשה לפרט את המקורות הכספיים שלו וקשה לו גם להכחיש את העובדה כי יש לו חשבונות

במיפלגת העבודה הוא בלתי מוגבל. מייד משנכנס לתפקידו, אחרי שהמערך הפסיד את הבחירות, ופרס את הסיכוי להיות ראש-ממשלה, הוא הורה לרכוש עבורו מכונית גדולה מסוג אולדסמוביל. עד אז היו למזכירי מיפלגת העבודה מכוניות מסוג אס-קורט, אולם פרס היה רגיל למכונית שרד, כפי שהיתה לו בעת שכיהן כשר-הביטחון, והמיפלגה משלמת.

מיפלגת העבודה משלמת גם את כל יתר הוצאותיו של פרס. אם הוא אוכל בחוץ, ובדרד-כלל אין המדובר בקיוסקים או במסעדות תנובה, אם הוא לן מחוץ לעיר, והמדובר הוא על הלינות הנוספות לאלה שהוא מקבל מהכנסת, ואם הוא מארח אורחים בביתו, בנושא אחד החלטי שמעון פרס על חיסכון: הוא אינו לוקח כסף עבור הרצאותיו בארץ ובחו"ל, פרס, בחושי הפוליטיים הבריאם הבין כי בקשת תשלום עבור הרצאות מנהיג הארץ פזיזיה, תוכל לשמש פעם נגדו. אחרי שהחליט שלא לקבל כספים עבור הרצאות, החל פרס לנגח, בשיחות אישיות, את נוהגם של יצחק רבין ואבא אבן לגיבות סכומי עתק עבור הרצאותיהם.

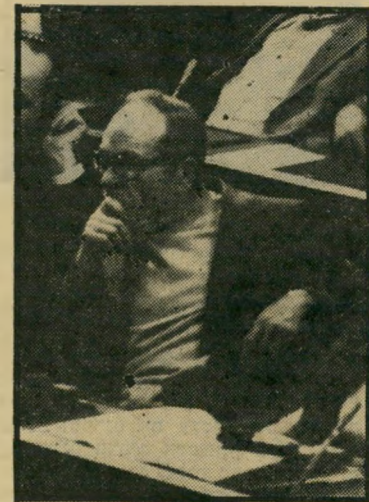
אולם כל אלה הם הכספים הקטנים של פרס, אשר אינו בא ממישפחה עשירה והיה פעם חבר קיבוץ אלומות. הכסף הרב שלו, בא לו מעסקות שונות שעשה בדרך-כלל באמצעות אחיו ותחת שם המישפחה שלו. מישפחת פרס עשתה הון רב מתיאראן, שם היתה שותפה כאשר פרס היה אחד מספקי העבודה הגדולים ביותר לתיאראן, ועשתה ועושה עדיין כסף רב מעסקי בנייה, שבהם מייצג גיגי פרס את המישפחה. מרבית הסכומים, מלבד חשבונות חיסכון וניירות ערך בשיעור של כמיליון לירות הרשומים על שמו של פרס, אינם על שמו אלא על שם מישפחתו, מפני שבעסקות רבות היה טעם לפגם שהאיש שהיה מנכ"ל משרד-הביטחון, או סגן שר הביטחון, יעשה עסקות הנוגעות לגושי ביטחון.

איתן ריבני
עשיר מהבית

חיסכון על שמו ועל שם בני מישפחתו, בסכומים גבוהים בכמה בנקים בחיפה.

למרות זאת יש לטובי תלונות רחיקות על המשכורת שהוא מקבל מהכנסת. "יש לי מכונית פיג'ו 404 שאוכלת הרבה מאד דלק, היא עושה כ-10 קילומטרים ללטר טר בלבד, ואני עוד צריך להוסיף על הכסף

אדי מויא
הכל למען הבנות

בעבודות צדדיות, בחלקם הגדול הפכו את עבודתם הפרלמנטרית לעבודה צדדית.

שמעון פרס:

האח משלם

אחד מחברי-הכנסת העשירים ביותר הוא מנהיג האופוזיציה, ח"כ שמעון פרס. הח"כ מכחיש את העובדה שהוא עשיר. כל מה שהיה לו לאמר לכתב העולם הזה היה שהרכוש היחיד שיש לי זה הדירה שלי". על שאר סעיפי הרכוש שלו סירב פרס לדבר.

די בדירתו של פרס בנווה-אביבים, בית שבנה לו אחיו הקבלן גרשון ("גיגי") פרס, כדי שאפשר יהיה להצביע על פרס כעל מיליונר. הוא אומנם שילם סכום זעיר עבור דירה זו, שאליה נכנס אחרי שגר שנים רבות ברחוב ארלוזורוב בתל-אביב, אולם כיום שווה הדירה סכום בן מיליונים. שמעון פרס דאג אף לערוך בדירה שני פוץ פניש שעלה מאות אלפי לירות, חשבון ההוצאות של ח"כ שמעון פרס

אברהם כץ
האוניברסיטה הפריעה